

LL.M Semester - 2 (CBCS) Examination

March/April – 2025 (As Per Syllabus Year-2018)

Indian Constitutional Law : New Challenges Compulsory (CORE COURSES)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

- પ્રશ્ન.૧ સંઘવાદના ખ્યાલને ચર્ચો. સંઘ અને રાજ્ય વચ્ચેના સંબંધમાં ભરોસા અને વિશ્વાસની બંધારણીય જોગવાઈઓની ટીકાત્મક રીતે તપાસ કરો. (14)
- અથવા
- પ્રશ્ન.૧ કુદરતી સંસાધનો ઉપર આંતરરાજ્ય વિવાદોને ટીકાત્મક રીતે લખો. સંસાધનોની ફાળવણી અને વહેંચણી, સહાય માટેના અનુદાનના વિતરણની કેસ લો સાથે ચર્ચો.
- પ્રશ્ન.૨ રાજ્યની વ્યાખ્યા તપાસો. રાજ્યની વ્યાખ્યાને વિસ્તૃત કરતા ન્યાયિક અભિગમની ચર્ચા કરો. (14)
- અથવા
- પ્રશ્ન.૨ પ્રેસની સ્વતંત્રતાના ખ્યાલનું પરીક્ષણ કરો. બ્રોડકાસ્ટ અને ટેલિકાસ્ટના સંદર્ભમાં વાણીની સ્વતંત્રતાની કેસ લો સાથે ચર્ચા કરો.
- પ્રશ્ન.૩ સમાનતાના અધિકારનો અર્થ શું છે? ખાનગીકરણની નીતિ અને ભારતમાં હકારાત્મક અભિગમ ઉપર તેની અસરની ઉદાહરણો સાથે ટીકાત્મક રીતે ચર્ચા કરો. (14)
- અથવા
- પ્રશ્ન.૩ લઘુમતીઓના શૈક્ષણિક સંસ્થાઓની સ્થાપના અને સંચાલનના અધિકાર અને તેના ઉપર રાજ્યના નિયંત્રણને ટીકાત્મક તપાસો.
- પ્રશ્ન.૪ હાઈકોર્ટ અને સુપ્રીમ કોર્ટમાં ન્યાયાધીશોની નિમણૂક, બદલી અને તેમને દૂર કરવાની પ્રક્રિયાની ટીકાત્મક રીતે કેસ લો સાથે ચર્ચા કરો. (14)
- અથવા
- પ્રશ્ન.૪ "જાહેર હિત વાદ પદ્ધતિએ ન્યાયતંત્રને તે ક્ષેત્રોમાં તેની પાંખો ફેલાવવામાં મદદ કરી છે, જે અત્યાર સુધી સ્પર્શ્યા વિનાના રહ્યા છે." આ સંદર્ભમાં નિર્ણય લેવાયેલા કેસોની મદદથી જાહેર હિત વાદ પદ્ધતિની ઉપયોગિતા સમજાવો.
- પ્રશ્ન.૫ ગમે તે બે ટૂંક નોંધ લખો- (14)
- 1) ભારતમાં ચૂંટણી પંચની સ્થિતિ
 - 2) ચૂંટણી સુધારણા
 - 3) વળતરાત્મક વિધીશાસ્ત્ર
 - 4) ન્યાયિક સંયમ સાથે ન્યાયિક સ્વતંત્રતા

ENGLISH VERSION

Que.1 Discuss the concept of federalism. Critically examine the constitutional provisions of trust and faith between Union and State relationship. (14)

OR

Que.1 Write critically on the Inter-State disputes on natural resources. Discuss the allocation and share of resources, distribution of grant in aid with case laws.

Que.2 Examine the definition of State. Discuss the judicial approach in widening of definition of State. (14)

OR

Que.2 Examine the concept of Freedom of press. Discuss the freedom of speech with respect to broadcast and telecast with case laws.

Que.3 What is meaning of right to equality? Critically discuss policy of privatization and its impact on affirmative action in India with examples. (14)

OR

Que.3 Critically examine the Right of minorities to establish and administer educational institutions and State control on it.

Que.4 Critically discuss procedure of appointment, transfer and removal of judges in high court and supreme court with case laws. (14)

OR

Que.4 “Public Interest Litigation mechanism has helped the judiciary in spreading its wings to those fields which so far remained untouched.” In this reference explain the utility of public interest litigation mechanism with the help of decided cases.

Que.5 Write any two short notes- (14)

- 1) Election commission status in India
- 2) Electoral reform
- 3) Compensation jurisprudence
- 4) Judicial independence with judicial restraint
